

Yrkande

2023-11-17

KS 2023-11-22

Ärende 18

SLK-2023-00802

Yrkande angående - Revidering av Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget revideras i enlighet med bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande med ändring enligt följande på sida 3 under rubriken "Vem får lämna förslag?":

" Alla som är folkbokförda i Göteborgs kommun får lämna göteborgsförslag. Det finns ingen åldersbegränsning, vilket innebär att också barn och ungdomar kan skicka in och rösta på ett göteborgsförslag.

Juridiska personer som företag, ideella organisationer och föreningar får inte lämna göteborgsförslag".

Yrkandet:

I takt med teknikens framsteg under 2010-talet identifierade Göteborgs stad ett växande behov av att modernisera medborgardialogen. Denna insikt ledde till diskussioner om e-demokratilösningar, där e-förslag identifierades som ett sätt för invånarna att direkt påverka stadens politik. År 2017 realiserades denna vision när en webbplats för elektroniska förslag, kallad Göteborgsförslag, lanserades. Redan 2014 hade staden beslutat att introducera detta verktyg för att stärka invånarnas delaktighet och inflytande.

Men nu har vi märkt en trend där förslag kommer från individer som inte bor i Göteborg. En del av dessa förslag verkar till och med utformade för att främst gynna de utanför kommunen. Trots att vår ursprungliga avsikt och riktlinjer fokuserade på göteborgarnas engagemang, saknas det idag mekanismer för att säkerställa att endast göteborgare kan lägga fram eller rösta på förslagen.

Med tanke på de påverkansoperationer som Sverige, inklusive Göteborg, har upplevt i sociala medier, är det viktigt att inte öppna upp för externa påverkansförsök. För att säkra våra demokratiska processer föreslår vi därför att endast göteborgare ska ha rätt att lämna och rösta på förslag inom Göteborgsförslag.

Därför rekommenderar vi att kommunstyrelsen reviderar riktlinjerna enligt ovan för Göteborgsförslaget så att bara göteborgare kan lämna förslag.

Återremissyrkande

2023-11-03

L, KD

Ärende nr 6

Yrkande– Revidering av Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget.

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Ärendet återremitteras för att utformas i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut, 2014-04-24 §21.

Yrkandet

Riktlinjerna för Göteborgsförslaget är nu uppe för revidering. I denna revidering tas det ingen hänsyn till det beslut som Kommunfullmäktige fattade den 2014-04-24, där det tydligt framgår att e-förslaget är till för att medborgare ska kunna lämna förslag via webben. Idag och med de nya riktlinjerna krävs det endast att personen som lämnar förslag har en mailadress.

Då det är en viktig demokratisk princip att det är göteborgare som styr Göteborgs framtid samt att beslut fattade av Kommunfullmäktige ska följas och inte omvandlas till något annat av nämnder och förvaltningar. Därför anser vi att ärendet behöver omarbetas i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut 2014-04-24 §21, "Kommunstyrelsen får i uppdrag att utarbeta en webbplats för delaktighet, inflytande och e-förslag i enlighet med förslag i rapport 3." I rapport 3 står det följande: "En möjlighet för medborgarna att lämna förslag till politikerna via webben, så kallat e-förslag för hela staden."

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-10-09

Ärendenummer SLK-2023-0802

Handläggare

Helena Österlind

Telefon: 031-368 02 28

E-post: helena.osterlind@stadshuset.goteborg.se

Revidering av Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget revideras i enlighet med bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Nämnden för demokrati- och medborgarservice har inkommit med ett förslag till reviderade riktlinjer för Göteborgsförslaget. Revideringen utgår från en kartläggning av stadens hantering av Göteborgsförslaget som nämnden genomfört under 2022.

Revideringen av riktlinjen syftar främst till att tydliggöra ansvaret för stadens samtliga nämnder och styrelser som hanterar Göteborgsförslag utifrån det gemensamma demokratiansvaret. Förslaget innehåller beslutsformuleringar som nämnder och styrelser ska använda vid behandling av förslag och reglerar hur stadens ska agera i de fall ett göteborgsförslag berör flera nämnder eller styrelser.

Stadsledningskontoret har genomfört vissa justeringar i det förslag som nämnden för demokrati och medborgarservice har sänt till kommunfullmäktige för beslut. Justeringarna har skett i dialog med förvaltningen för demokrati och medborgarservice. Stadsledningskontoret bedömer att förslaget till riktlinje ökar förutsättningarna för en likvärdig och effektiv hantering av göteborgsförslagen i staden.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Den föreslagna revideringen av riktlinjen bedöms inte påverka den kommunala ekonomin i stor omfattning. Genom att nämnders och styrelserns ansvarsfördelning under hanteringen av Göteborgsförslaget och att roller och ansvar har tydliggjorts i den reviderade Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget kan handläggningen effektiviseras och arbetstiden som tjänstepersoner lägger på hanteringen av Göteborgsförslaget förkortas.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Rätten att lämna Göteborgsförslag innefattar även barn. En tydligare reglering av hur förslagen ska hanteras av nämnder och styrelser bedöms stärka även barnens möjlighet till att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Det finns inte någon övre eller undre åldersgräns för att lämna förslag. Huvudsaken är att förslaget handlar om hur det är möjligt att utveckla Göteborg. Detta betyder att även unga personer och barn kan lämna förslag till kommunen. Göteborgsförslaget kan på detta sätt stärka barns och ungas möjligheter till delaktighet och inflytande.

Syftet med Göteborgsförslaget är att stärka demokratin och möjliggöra för fler att vara en del av utvecklingen av Göteborg. Göteborgs Stad behöver hela tiden arbeta aktivt för att nå de grupper som är svåra att nå och ett tydligare regelverk kring hanteringen av Göteborgsförslaget i staden gynnar alla förslagsställare. I förslaget till riktlinje tydliggörs det ansvar nämnden för demokrati och medborgarservice har gällande uppföljning och där framgår att kommunfullmäktige årligen ska få en redovisning av vilka staden når med verktyget.

Bilagor

1. Nämnden för demokrati och medborgarservice handlingar 2023-09-20 § 81
2. Förslag till Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget

Ärendet

Nämnden för demokrati- och medborgarservice har inkommit med ett förslag till reviderade riktlinjer för Göteborgsförslaget. Stadsledningskontoret föreslår kommunfullmäktige att anta riktlinjen med genomförda justeringar.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 24 april 2014 § 21 att Göteborgs Stad ska införa så kallade e-förslag för att fördjupa demokratin genom att öka medborgarnas möjligheter till delaktighet och inflytande. Göteborgs Stad lanserade 2017 Göteborgsförslaget, vilket är stadens verktyg för e-förslag. Kommunstyrelsen beslutade om riktlinjer för Göteborgsförslaget den 25 maj 2016 där ansvaret för införandet av och handläggning lades på dåvarande nämnden för konsument- och medborgarservice. Riktlinjen riktar sig till stadens nämnder och styrelser samt till förslagslämnare.

Göteborgs Stad undertecknade i oktober 2019 Deklaration för en starkare demokrati tillsammans med Kommittén Demokratin 100 år och Länsstyrelsen. I och med undertecknandet gjorde Göteborgs Stad ett antal åtaganden varav ett var att fortsätta utveckla Göteborgsförslaget utifrån öppenhet och respekt.

Kommunfullmäktige beslutade 2020-03-19 § 5 om en reviderad riktlinje. Revideringen innebar bland annat ett tydliggörande av intern styrning, hantering och återkoppling av Göteborgsförslagen men även ett konkretiserat medborgarperspektiv. I den nu gällande riktlinjen har nämnden för demokrati och medborgarservice ett ansvar för administrering och utveckling av Göteborgsförslaget samt att vara ett stöd för förvaltningar och bolag vid ärendehantering. Inom ramen för uppdraget att administrera, utveckla och stödja hanteringen av Göteborgsförslaget har nämnden uppmärksammat ett behov av revidering av riktlinjen. Under 2022 genomfördes därmed en kartläggning av vad förvaltningar och bolag upplevde behövdes tydliggöras och förbättras i stödet av hanteringen av Göteborgsförslaget. Resultatet från kartläggningen har utgjort ett underlag till förslaget till reviderad riktlinje.

Nämnden för demokrati och medborgarservice beslutade 2023-09-20 § 81 om att godkänna förvaltningens förslag till revidering av Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget och översända det till kommunfullmäktige som eget förslag. Nämnden föreslår kommunfullmäktige att fastställa en ny reviderad riktlinje för Göteborgsförslaget.

Om Göteborgsförslaget

Göteborgsförslaget är Göteborgs Stads namn på det som vanligtvis kallas e-förslag. Det är ett verktyg för att utveckla den lokala demokratin och ett sätt att förbättra medborgarnas inflytande och delaktighet i staden. Göteborgsförslaget innebär att alla som är intresserade av stadens utveckling kan lämna förslag på hur staden kan utvecklas till stadens politiker genom ett digitalt system. Förslaget läggs ut på kommunens webbplats och görs då tillgängligt för en bred allmänhet så att andra kan ansluta sig och visa sitt stöd genom att signera förslaget. Förslagen ger också de förtroendevalda en ökad kunskap och förståelse om vad som engagerar allmänheten.

Nämnders och styrelsers demokratiuppdrag

Göteborgs Stads nämnd för demokrati och medborgarservice har i sitt reglemente ansvar för att bedriva ett proaktivt demokratiarbete, att skapa förutsättningar för invånarnas

demokratiska delaktighet och inflytande i samskapande med nämnder/styrelser och andra aktörer. Nämnden ansvarar även för att upprätthålla en väl utbyggd infrastruktur av lokala nav för att stärka den lokala demokratin. Infrastrukturen ska underlätta för stadens nämnder och styrelser, förvaltningar och bolag i arbetet med att skapa förutsättningar för demokratisk delaktighet och inflytande för invånare. En viktig del i den demokratistärkande infrastrukturen är digitala lösningar som kan nyttjas av medborgare, nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag, såsom Göteborgsförslaget.

Både i de likalydande delarna i nämndernas reglementen och bolagens ägardirektiv framgår att uppdraget ska utföras utifrån demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och mot diskriminering. Både nämnder och styrelser har ansvar för att samråda med och aktivt söka samverkan med andra nämnder och styrelser när de egna besluten och det egna agerandet påverkar andra eller när det är nödvändigt för att uppnå helhetssyn i genomförandet av kommunfullmäktiges visioner och mål.

Nämndernas reglementen anger även att de aktivt ska arbeta med och skapa förutsättningar för demokratisk delaktighet och inflytande i nämndens verksamhet för kommunens invånare och andra grupper som berörs av verksamheten. Nämnderna ska nyttja stadens infrastruktur för detta.

Genomförda förändringar i riktlinjen

Samlad definition av Göteborgsförslaget och tydligare information till förslagsställare

I det reviderade förslaget till riktlinje har nämnden samlat ihop vad som definierar Göteborgsförslaget. I definitionen ingår nu vilka som får lämna Göteborgsförslag, vad som skiljer ett göteborgsförslag från ett medborgarförslag. Den reviderade riktlinjen har inte ändrat definitionen, utan samlat ihop den till ett ställe i riktlinjen.

På samma sätt har den reviderade riktlinjen sammanställt den information som primärt riktar sig till förslagsställaren. Under rubriken Hantering av göteborgsförslag framgår vad förslagsställaren behöver veta för att lämna eller rösta på ett förslag och vad som krävs för att förslagen ska bedömas som godkända. Under rubriken framgår även hur staden hanterar inkomna förslag utifrån granskning och publicering samt vad som krävs för att ett förslag ska hanteras av ansvarig nämnd eller styrelse.

Utvidgat syfte med Göteborgsförslaget

Flera beslut har tagits kring lokal och digital demokrati av Göteborgs Stads förtroendevalda sedan Göteborgsförslaget infördes och även sedan den senaste revideringen av riktlinjen. Reglementena har ändrats för såväl nämnden för demokrati och medborgarservice som för stadens övriga nämnder. Nämnden för demokrati och medborgarservice har således utvidgat Göteborgsförslaget syfte för att möta de uttalade demokratiuppdrag som alla nämnder fått tillskrivit sig i sina reglementen.

Tydliggörande av hantering och ansvarsfördelning i nämnder och styrelser

Under rubriken Ansvarsfördelning i nämnder och styrelser har nämnden, i punktform, tydliggjort vilket ansvar som åligger samtliga nämnder och styrelser utifrån deras demokratiuppdrag vid handläggning av ett Göteborgsförslag. Syftet är att underlätta samverkan, ärendehantering och handläggning av Göteborgsförslagen. Samverkan och dialog mellan nämnder/styrelser och invånare är nödvändig för att kunna uppnå förutsättningar för demokratisk delaktighet och inflytande.

En stor del av ansvaret är detsamma som i nu gällande riktlinje men framgår nu tydligare under en samlad rubrik. Det som har tillkommit är att nämnderna och styrelserna, vid en första behandling av Göteborgsförslaget, ska ta ett beslut om förslaget ska genomföras, inte genomföras eller utredas vidare. Detta innebär att det inte är ett informationsärende, vilket framgår av nu gällande riktlinje. Även den fortsatta behandlingen av Göteborgsförslaget regleras i förslaget till riktlinje där det nu framgår att om nämnden/styrelsen beslutar att förslaget ska utredas vidare så behöver ärendet tas upp ytterligare en gång för beslut. Även beslutsformuleringar finns i förslaget till riktlinje. Detta tydliggörs inte i nu gällande riktlinje vilket har medfört bristande likvärdighet i behandlingen av förslagen i nämnder och styrelser.

Den reviderade riktlinjen tydliggör än mer än gällande riktlinje ansvaret för nämnder och styrelser att ha kontinuerlig återkoppling med förslagslämnaren och att all kommunikation med förslagsställaren ska skrivas på ett enkelt och begripligt språk.

Vissa Göteborgsförslag kan vara mer komplexa än andra, exempelvis genom att de handlar om områden som berör flera olika nämnder/styrelser som behöver ta beslut i samma göteborgsförslag. Den reviderade riktlinjen lyfter därför fram det specifika ansvar som det innebär när ett göteborgsförslag berör flera nämnder eller styrelser exempelvis att samordna beredningen inför beslut och att samverka nämnderna/styrelserna emellan. Utsedd nämnd eller styrelse har då givits ett ansvar att leda och samordna handläggning av ärendet och att återkoppla till förslagslämnaren. För att underlätta hantering och handläggning av sådana Göteborgsförslag har nämnden för demokrati och medborgarservice i uppdrag utse en ansvarig nämnd eller styrelse, som får i uppdrag att samordna hanteringen av ärendet.

Utöver de förändringar som avser samtliga nämnder och styrelser, innehåller förslaget till riktlinje även en rubrik med det ansvar som åligger nämnden för demokrati och medborgarservice. Ansvaret avser främst att administrera och moderera förslagen som kommer in samt återkoppla till förslagslämnaren fram till att förslaget blir ett ärende i den nämnd som har rådighet i frågan. Demokrati och medborgarservice ansvarar också för kontinuerlig utveckling av Göteborgsförslaget samt att vara ett stöd för förvaltningar och bolag vid svårare ärendehantering. Demokrati och medborgarservice ansvarar också för uppföljning och statistik för Göteborgsförslaget. Ansvaret för nämnden har inte ändrats i förslaget till riktlinje, men tydliggörs genom en egen rubrik.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret bedömer att förslaget till riktlinje tydliggör nämnders och styrelserns ansvar i hantering av Göteborgsförslag och det ansvar som ligger på nämnden för demokrati och medborgarservice avseende utveckling och administrering. Riktlinjen tydliggör särskilt ett enhetligt beslutsfattande och hur staden ska hantera förslag som berör flera nämnders/styrelserns verksamhet. Samtidigt ligger det inom respektive nämnd/styrelse att själva utforma de exakta rutiner som ska gälla vid handläggningen. Den instruktion som förvaltningen för demokrati och medborgarservice tagit fram ger en vägledning i detta.

I de fall ett Göteborgsförslag har gått vidare till utredning, och nämnden/styrelsen ska fatta ett slutgiltigt beslut så finns nu en beslutsformulering som lyder *Genomförs inte just nu men tas vidare som underlag till nämnden/styrelsens kommande budgetplanering*. Beslutsformuleringen har tagits fram då den kartläggning som demokrati och

medborgarservice genomfört visar att flera nämnder och styrelser fattar den typen av beslut, men att det formuleras och hanteras på olika sätt. Således finns ett behov av att göra beslutsfattande likvärdigt och förståeligt för förslagsställaren. Stadsledningskontoret bedömer att beslutsformuleringen är tydlig för den egna organisationen, men kan vara svår för förslagsställaren att förstå innebörden och effekterna av. I riktlinjen framgår att all kommunikation med förslagsställaren ska skrivas på ett enkelt och begripligt språk och stadsledningskontoret bedömer det viktigt att nämnden/styrelsen förklarar vad detta beslut innebär avseende förslagets vidare behandling och när i tid en sådan behandling kan ske. Här bör den instruktion som förvaltningen för demokrati och medborgarservice tar fram utgöra ett stöd i hur beslutet kan förklaras i praktiken.

Stadsledningskontoret föreslår några justeringar i riktlinjen i relation till det förslag som nämnden för demokrati och medborgarservice har lämnat till kommunfullmäktige. Dessa avser framför allt ett tydliggörande av att ansvaren är likalydande för både nämnder och styrelser, liksom för förvaltningar och bolag som handlägger ett Göteborgsförslag. Det avser även en justering i hur nämnder och styrelser ska besluta efter att förslaget har utretts vidare där skrivningarna kring beslutsatserna har ensats i relation till varandra.

Stadsledningskontoret föreslår även att andra punkten under rubriken som visar samtliga nämnders och styrelserns ansvar bör omformuleras. Det centrala i ansvaret är att återkopplingen sker skyndsamt till nämnden för demokrati och medborgarservice i det fall den nämnd/styrelse som tilldelas förslaget inte bedömer sig mest lämpad att hantera ärendet. Detta för att förslaget, i det fall det uppnår 200 röster, ska kunna hanteras så snart som möjligt och förslagsställaren inte ska hänvisas runt mellan olika nämnder och styrelser. Stadsledningskontoret föreslår formuleringen *Att vid publicering av Göteborgsförslag skyndsamt återkoppla till nämnden för demokrati och medborgarservice om nämnden/styrelsen inte har uppdrag relaterat till Göteborgsförslaget.*

Ovanstående justeringar har skett i dialog med förvaltningen för demokrati och medborgarservice. Förvaltningen delar stadsledningskontorets bedömning att justeringarna inte ändrar intentionen i riktlinjen utan snarare stärker dem.

Stadsledningskontoret bedömer sammantaget att de förändringar som föreslås i Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget tydliggör hanteringen av förslagen och ökar förutsättningarna för en likvärdig hantering i staden, oavsett vilken nämnd eller styrelse som hanterar ärendet. Det är av stor vikt att stadens demokratiska verktyg hanteras effektivt och med likvärdiga förutsättningar för alla förslagsställare. På så sätt kan Göteborgsförslaget verka för en utveckling av den kommunala demokratin och förbättra medborgarnas inflytande och delaktighet i staden.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget

Policy

Regel

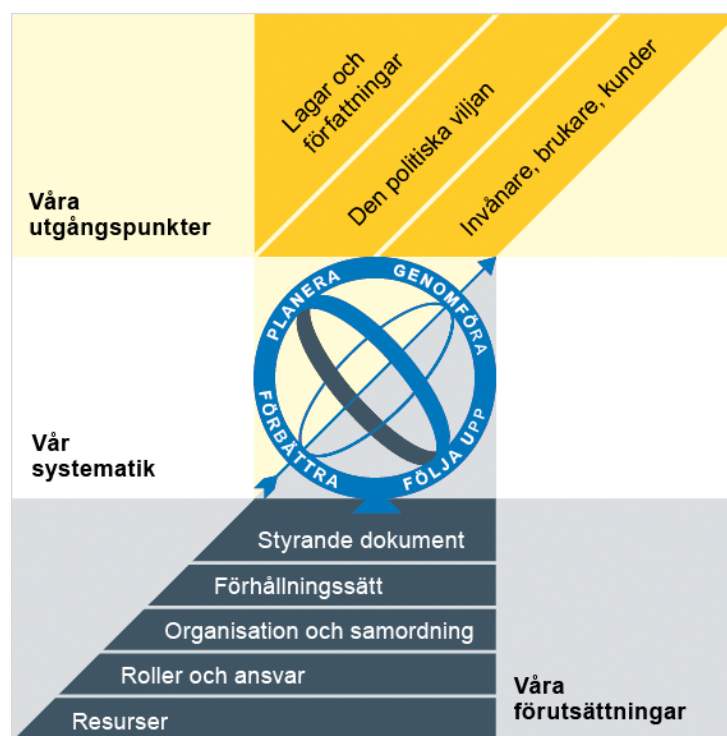
Anvisning

Rutin

Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Dokumentnamn: Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget			
Beslutad av: Kommunfullmäktige	Gäller för: Göteborgs Stads nämnder och styrelser	Diarienummer: [Nummer]	Datum och paragraf för beslutet: [Text]
Dokumentsort: Riktlinje	Giltighetstid: Tillsvidare	Senast reviderad: [Datum]	Dokumentansvarig: [Funktion]
Bilagor: [Bilagor]			

Innehållsförteckning

Inledning	1
Syftet med denna riktlinje	1
Vem omfattas av riktlinjen	1
Bakgrund	1
Lagbestämmelser	1
Koppling till andra styrande dokument	1
Stödjande dokument	2
Riktlinje	3
Syfte med Göteborgsförslaget	3
Definition av Göteborgsförslaget	3
Vad är Göteborgsförslaget?	3
Vem får lämna förslag?	3
Hantering av göteborgsförslag	3
Att lämna eller rösta på ett göteborgsförslag	3
Granskning av lämnade förslag	4
Ej godkända förslag	4
Godkända göteborgsförslag	4
Publicering	4
Ansvarsfördelning i nämnder och styrelser	5
Samtliga nämnder och styrelser ansvarar för:	5
Specifikt ansvar när förslag berör flera nämnder och styrelser:	5
Nämnden för demokrati och medborgarservice ansvarar för:	6
Uppföljning	6

Inledning

Syftet med denna riktlinje

Riktlinjens syfte är att göra det tydligt hur göteborgsförslag och den handläggning som är knuten till dessa ska hanteras inom Göteborgs Stad. Riktlinjerna förklarar processen kring göteborgsförslag, tydliggör ansvar och roller för nämnder och styrelser, samt reglerar den praktiska hanteringen av inkomna förslag.

Riktlinjerna vänder sig också till de som kan tänkas lägga ett göteborgsförslag, för att tydliggöra vad de kan förvänta sig av Göteborgs Stad i samband med Göteborgsförslaget.

Vem omfattas av riktlinjen

Riktlinjen gäller tills vidare för alla nämnder och styrelser i Göteborgs Stad.

Riktlinjen vänder sig också till de som kan tänkas lägga ett göteborgsförslag.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade, 2014-04-24 § 21, att Göteborgs Stad skulle införa så kallade e-förslag för att öka medborgarnas möjligheter till delaktighet och inflytande. E-förslag innebär en möjlighet för invånare att skicka in förslag till politikerna genom ett digitalt verktyg. 2017 lanserades Göteborgs Stads verktyg för e-förslag, kallat Göteborgsförslaget. Riktlinjerna reviderades 2018 på uppdrag av kommunfullmäktige, 2018-12-20, § 23.

Alla nämnder i Göteborgs Stad har ett uttalat demokratiuppdrag enligt reglementet kap 1 §5 som säger att nämnderna ska arbeta aktivt med, och skapa förutsättningar för, demokratisk delaktighet och inflytande i nämndens verksamhet för kommunens invånare och andra grupper som berörs av verksamheten. Göteborgsförslaget är också ett verktyg för demokratiutveckling och är en del av Göteborgs Stads infrastruktur för lokal och digital demokrati som nämnden för demokrati och medborgarservice ska upprätthålla för staden.

Lagbestämmelser

Göteborgsförslaget är ett e-förslag och inte ett medborgarförslag. Medborgarförslag regleras i Kommunallagen (2017:725). Ett exempel på skillnaden är att medborgarförslag endast kan lämnas av folkbokförda i en kommun medan vem som helst kan lämna ett göteborgsförslag, oavsett var man är bosatt.

Koppling till andra styrande dokument

Kopplingar till gällande styrande dokument är:

- Göteborgs Stads nämnders reglementen Kap 1 §5 samt styrelsernas ägardirektiv
- Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018–2026
- Göteborgs Stads barnrättsplan

Stödjande dokument

Till riktlinjen finns en framtagen instruktion för hantering och återkoppling av göteborgsförslag.

Riktlinje

Syfte med Göteborgsförslaget

Göteborgsförslaget är en metod för att förbättra invånarnas möjlighet till delaktighet och inflytande i kommunen mellan de allmänna valen. Göteborgsförslaget kan öka invånares förståelse för de demokratiska processerna och för att engagemanget tillsammans med andra kan påverka utvecklingen av lokalsamhället.

Göteborgsförslaget kan förbättra kommunens verksamhet då invånare med sina förslag kan bidra med kunskaper och lokalkännedom om behoven i deras vardag och bostadsområde. Genom förslagen kan förtroendevalda och tjänstepersoner få bättre kunskap om och förståelse för vilka frågor som engagerar allmänheten.

Definition av Göteborgsförslaget

Vad är Göteborgsförslaget?

Ett göteborgsförslag är en idé eller ett förslag från invånarna till Göteborgs Stads politiker. Förslaget läggs ut på kommunens webbplats, där andra kan kommentera förslaget och stödja förslaget genom att rösta på det.

Vem får lämna förslag?

Alla som är intresserade av Göteborgs Stads utveckling får lämna göteborgsförslag, såväl invånare i Göteborgs Stad som andra. Det finns ingen åldersbegränsning, vilket innebär att också barn och ungdomar kan skicka in och rösta på ett göteborgsförslag.

Juridiska personer som företag, ideella organisationer och föreningar får inte lämna göteborgsförslag.

Hantering av göteborgsförslag

Att lämna eller rösta på ett göteborgsförslag

Förslag lämnas via kommunens webbsida för Göteborgsförslaget, inte via papper. Den som vill lämna, stödja eller kommentera ett göteborgsförslag behöver skapa och logga in med ett användarkonto.

För att skapa ett användarkonto, kunna rösta och kommentera förslag, behöver invånaren uppge för- och efternamn, ort samt e-postadress. Det är också möjligt att ta tillbaka sin röst inom de 90 dagar som förslaget ligger aktivt.

För att lämna ett förslag behöver invånaren uppge för- och efternamn, adress, ålder, kön och e-postadress, dit Göteborgs Stad kan skicka återkoppling kring förslaget. Det är frivilligt för förslagslämnaren att lägga in i vilket mellanområde denne bor samt på en karta peka ut geografiskt vilken plats förslaget avser.

För invånare som inte har tillgång till digitala verktyg eller av annan anledning behöver stöd i utformandet av sitt förslag eller att rösta, finns möjlighet att få hjälp på Göteborgs Stads medborgarkontor.

Förslagslämnaren är alltid ansvarig och blir kontaktperson för sitt göteborgsförslag. Om minst 200 personer röstar på ett göteborgsförslag under den aktiva perioden på 90 dagar, tas ärendet upp i berörd nämnd. Den berörda nämnden får även namnlista på de som röstat på förslaget som ska upp till beslut.

Granskning av lämnade förslag

Innan förslagen publiceras granskas de av en moderator. Granskning sker på vardagar under kontorstid.

Ej godkända förslag

Förslag som uppfattas som otydliga eller innehåller flera olika sakfrågor ska skickas tillbaka till förslagslämnaren för förtydligande. Förslagslämnaren ges då två veckor på sig att återkomma. Om förslagslämnaren inte återkommer publiceras inte förslaget.

Förslag som bryter mot gällande lagstiftning, rör enskilda ärenden, kommunens interna organisation eller personalfrågor, innebär marknadsföring av produkt eller kommersiell verksamhet kommer inte att publiceras. Detsamma gäller sådana förslag som uppfattas vara kränkande eller stötande.

Förslag som inte berör kommunens verksamhet eller där en annan myndighet har ansvar kommer inte att publiceras.

Göteborg Stad hanterar heller inte sådana förslag som egentligen innebär/är ansökningar om bidrag i olika former.

Orsaken till att ett förslag inte publiceras ska alltid återkopplas till förslagslämnaren.

Godkända göteborgsförslag

Det inlämnade förslaget ska vara konkret och handla om kommunens verksamhet, alltså sådant som Göteborgs Stad har möjlighet att besluta om. Då publiceras det som ett göteborgsförslag på Göteborgs Stads webbplats för Göteborgsförslaget.

Publicering

Är förslaget godkänt utifrån ovan, publicerar moderatören det inom två veckor på Göteborgsförslagets webbplats, www.goteborg.se/goteborgsforslaget

När förslaget blivit publicerat ligger det aktivt för kommentarer och underskrifter under 90 dagar. Får förslaget fler än 200 röster så ska det hanteras av ansvarig nämnd. Därefter arkiveras alla förslag men förblir sökbara på Göteborgsförslagets webbplats samt i dess öppna data. Göteborgs Stads öppna data om Göteborgsförslaget visar varje ärendes ID, när ärendet lämnades, vad förslaget gäller, antal röster som förslaget fått, vilken nämnd som förslaget gått till för beslut samt nuvarande status. Förslagslämnarens namn kommer att publiceras i anslutning till det lämnade förslaget (godkännande krävs av behandling av personuppgifter enligt dataskyddsförordningen, GDPR).

Ansvarsfördelning i nämnder och styrelser

Göteborgsförslaget är en metod för att förbättra invånarnas möjlighet till delaktighet och inflytande i kommunen mellan de allmänna valen. Om ett förslag får mer än 200 röster så ska ärendet skyndsamt hanteras i den nämnd som har rådighet i frågan. Vissa göteborgsförslag kan vara mer komplexa än andra, exempelvis genom att de handlar om frågor som berör flera olika nämnder. För att underlätta samverkan, ärendehantering och handläggning av göteborgsförslag tydliggör riktlinjen ansvarsfördelning mellan nämnder och styrelser. Samverkan och dialog mellan nämnder/styrelser och invånare är nödvändig för att kunna uppnå förutsättningar för demokratisk delaktighet och inflytande vars uppdrag formuleras i de gemensamma och likalydande kapitlen i nämndernas reglementen.

Samtliga nämnder och styrelser ansvarar för:

- Att fokusera på invånarperspektivet och vad förslagslämnarna vill åstadkomma med sitt göteborgsförslag.
- Att vid publicering av göteborgsförslag skyndsamt återkoppla till nämnden för demokrati och medborgarservice om nämnden/styrelsen inte har uppdrag relaterat till frågan i göteborgsförslaget.
- Att hantera göteborgsförslaget skyndsamt när förslaget fått 200 röster och blir ett ärende i ansvarig nämnd, det vill säga att det ska hanteras på första möjliga nämnd-/styrelsesammanträde. Förvaltningen kan vid behov lägga till ett kort förklarande yttrande med bakgrundsfakta som är relevant för hur nämnden/styrelsen ska kunna ta beslut om vidare hantering av ärendet.
- Nämnden beslutar i att göteborgsförslaget:
 - genomförs,
 - inte genomförs
 - utreds vidare.

Beslutar nämnden att förslaget ska utredas vidare så behöver ärendet tas upp ytterligare en gång i nämnden. Ärendet går då till slutgiltigt beslut som kan vara:

- genomförs
 - genomförs inte
 - genomförs inte just nu men tas vidare som underlag till nämndens kommande budgetplanering.
- Att överväga om förslagslämnaren ska bjudas in till sammanträdet i samband med att ett göteborgsförslag behandlas.
- Att återkoppla till förslagslämnaren löpande under förslagets beredning till dess att slutligt beslut tagits, i de fall där göteborgsförslaget har fått 200 röster. Återkoppling ska samtidigt ske till demokrati och medborgarservice.
- Klarspråkad kommunikation. All kommunikation med förslagsställaren ska skrivas på ett enkelt och begripligt språk.

Specifikt ansvar när förslag berör flera nämnder och styrelser:

- Att samordna utredning inför beslut och samverka vid hanteringen av ärendet i det fall flera nämnder/styrelser behöver ta beslut om göteborgsförslaget.

Nämnden för demokrati och medborgarservice ansvarar för:

- Administrering och utveckling av Göteborgsförslaget.
- Att vara ett stöd för förvaltningar och bolag vid svårare ärendehantering.
- Att innan publicering granska inkomna göteborgsförslag enligt kriterierna och återkoppla till förslagslämnaren.
- Att publicera godkända göteborgsförslag på stadens webbsida inom två veckor.
- Att skicka de förslag som fått 200 eller fler röster när 90 dagar passerat för handläggning till berörd(a) nämnd(er)/styrelse(r).
- Att återkoppla till förslagslämnaren efter de 90 dagarna och minst 200 röster vilken eller vilka nämnder/styrelser som ska ta beslut i göteborgsförslaget.
- Att publicera beslutet med beslutshandlingarna på stadens webbsida samt återkoppla till de som har röstat på det beslutade göteborgsförslaget.
- Att utse ansvariga nämnder/styrelser för respektive göteborgsförslag. Vid behov sker samverkan med kommunstyrelsen.
- Att utse samordningsansvarig nämnd/styrelse för de göteborgsförslag som berör flera nämnder/styrelser. Vid behov sker samverkan med kommunstyrelsen.
- Att årligen följa upp och redovisa Göteborgsförslaget till kommunfullmäktige

Uppföljning

Uppföljning av Göteborgsförslaget ska årligen redovisas till kommunfullmäktige.

I den årliga redovisningen ska syftet med Göteborgsförslaget ingå samt följande statistikuppföljning:

- Antal nyregistrerade konton och antal göteborgsförslag
- Hur många förslag som beslutats i nämnd eller styrelse samt hur många som ännu inte beslutats
- Vilka förslag som engagerade flest göteborgare i år
- Vilka vi når med Göteborgsförslaget

Revidering av Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget

§ 81, diarienummer N043-0162/23

Åsa Aguayo Åkesson informerar nämnden om ärendet.

Beslut

1. Nämnden för demokrati och medborgarservice godkänner förvaltningens förslag till revidering av Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget.
2. Nämnden för demokrati och medborgarservice översänder förvaltningens tjänsteutlåtande, inklusive bilaga, som sitt eget förslag till kommunfullmäktige om ny reviderad Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget.
3. Nämnden för demokrati och medborgarservice föreslår att kommunfullmäktige beslutar att fastställa en ny reviderad Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget att gälla tills vidare.

Handlingar

Förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2023-08-21 med bilagan ”Förslag till reviderad Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget”.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunfullmäktige

Dag för justering

2023-09-20

Vid protokollet

Sekreterare

Irene Gustafsson

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum: 2023-09-20

Ordförande

Jesper Berglund (V)

Justerande

Björn Jedvert (L)

Från: Irene Gustafsson <irene.gustafsson@demokratimedborgarservice.goteborg.se>

Skickat: den 21 september 2023 13:41

Till: Stadsledningskontoret Stadsledningskontoret

<stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se>

Ämne: Protokollsutdrag nämnden för demokrati och medborgarservice 2023-09-20, § 81,
Revidering av Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget

Till kommunfullmäktige

Ärenderubrik: Revidering av riktlinje för Göteborgsförslaget

N043-0162/23: Protokollsutdrag nämnden för demokrati och medborgarservice 2023-09-20, § 81, Revidering av Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget

(See attached file: Protokollsutdrag.docx)

Protokollsutdrag.docx (74 KB)

N043-0162/23: Tjänsteutlåtande daterat 2023-09-04 Revidering av riktlinje för Göteborgsförslaget med bilagan Förslag på reviderad riktlinje för Göteborgsförslaget 2023

(See attached file: Förslag på reviderad Riktlinje för Göteborgsförslaget 2023.docx)

Förslag på reviderad Riktlinje för Göteborgsförslaget 2023.docx (334 KB)

(See attached file: TU Revidering av Riktlinje för Göteborgsförslaget.docx)

TU Revidering av Riktlinje för Göteborgsförslaget.docx (108 KB)

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-08-21

Diarienummer N043-0162/23

Handläggare

Åsa Åkesson

Telefon: 031-366 2758

E-post:

asa.akesson@demokratimedborgarservice.goteborg.se

Revidering av Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget

Förslag till beslut

I nämnden för demokrati och medborgarservice

1. Nämnden för demokrati och medborgarservice godkänner förvaltningens förslag till revidering av Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget.
2. Nämnden för demokrati och medborgarservice översänder förvaltningens tjänsteutlåtande, inklusive bilaga, som sitt eget förslag till kommunfullmäktige om ny reviderad Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget.
3. Nämnden för demokrati och medborgarservice föreslår att kommunfullmäktige beslutar att fastställa en ny reviderad Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget att gälla tills vidare.

Sammanfattning

Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget används kontinuerligt av både stadens nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag men också utav invånarna som nyttjar Göteborgsförslaget, vilket gör det till ett styrdokument som behöver vara tydligt i vad de kan förvänta sig av Göteborgs Stad i samband med Göteborgsförslaget.

Göteborgsförslaget är ett demokratiskt verktyg för alla invånare som vill lämna, rösta eller kommentera på ett förslag för Göteborgs Stads lokala utveckling. Utifrån Demokrati och medborgarservices uppdrag, som stöd i samverkan och ärendehantering av Göteborgsförslaget till nämnder och styrelser i staden, synliggjordes att det fanns svårigheter i att förstå vad Göteborgsförslaget är och hanteringen av Göteborgsförslaget. Förvaltningen för demokrati och medborgarservice gjorde då en kartläggning över vad förvaltningar och bolag upplevde behövdes tydliggöras och förbättras i stödet av hanteringen av Göteborgsförslaget.

Den reviderade riktlinjen innehåller numera en samlad definition av vad Göteborgsförslaget är, ett utvidgat syfte där både nyttan för invånarna och förtroendevalda är tydligare, klarare ansvarsfördelning i nämnder och styrelser i staden sinsemellan samt gentemot nämnden för demokrati och medborgarservice samt Göteborgsförslaget koppling till stadens nämnders demokratiuppdrag.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förslaget för Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget och skickar det som sitt eget förslag till kommunfullmäktige, som i sin tur föreslås anta den reviderade riktlinjen

Bedömning ur ekonomisk dimension

Genom att nämnders och styrelser ansvarsfördelning under hanteringen av Göteborgsförslaget och att roller och ansvar har tydliggjorts i den reviderade Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget kan handläggningen effektiviseras och arbetstiden som tjänstepersoner lägger på hanteringen av Göteborgsförslaget förkortas, vilket leder till ekonomisk sparande.

Göteborgsförslaget är ett verktyg för demokratiutveckling och är idag en del av stadens infrastruktur för lokal och digital demokrati, vilket behövdes synliggöras i revideringen av riktlinjen. Genom att tydliggöra denna koppling kan förtroendevalda och tjänstepersoner få ökad förståelse för hur de kan använda sig av göteborgsförslagen och utifrån detta skapa interna rutiner, arbetssätt och förhållningsätt vid beslut i sin egen nämnd/förvaltning eller styrelse/bolag. Detta kan spara tid och pengar både på kort och långsikt. På kort sikt genom att nämnd och förvaltning är säkra i hur de ska arbeta och använda sig av invånarnas förslag i sina ordinarie budgetprocesser. På lång sikt genom att använda invånarnas idéer även i framtida utvecklingsprojekt och beslut.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Den reviderade Göteborgs stads riktlinje för Göteborgsförslaget har en tydligare koppling till stadens nämnders demokratiuppdrag i reglementets kapitel 1 §5 vilket kan möjliggöra att invånares engagemang och deras kunskaper och lokalkännedom om behoven i deras vardag och bostadsområde, som framkommer i göteborgsförslagen, kan bidra till bättre beslutsunderlag vid utveckling av olika verksamheter och områden i Göteborg.

Det utvidgade syftet i den reviderade riktlinjen kan också skapa en större förståelse för Göteborgsförslaget som en metod för att förbättra invånarnas möjlighet till delaktighet och inflytande i kommunen mellan de allmänna valen. Göteborgsförslaget kan öka invånares förståelse för de demokratiska processerna samt att engagemanget tillsammans med andra kan påverka utvecklingen av lokalsamhället. Genom förslagen kan förtroendevalda och tjänstepersoner få bättre kunskap om och förståelse för vilka frågor som engagerar allmänheten.

Bilaga

1. Förslag till reviderad Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget

Ärendet

Förvaltningen för demokrati och medborgarservice har tagit fram ett förslag på ny reviderad Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förslaget och skickar det som sitt eget förslag till kommunfullmäktige, som i sin tur föreslås anta den reviderade riktlinjen.

I den reviderade riktlinjen har förvaltningen tydliggjort Göteborgsförslagets syfte samt nämnders och styrelser ansvarsfördelning under hanteringen av Göteborgsförslaget. Även Göteborgsförslagets koppling till § 5 i det gemensamma och likalydande kapitel 1 i reglementena för kommunstyrelsen och Göteborgs Stads nämnder har tydliggjorts. Enligt § 5 ska nämnden aktivt arbeta med och skapa förutsättningar för demokratisk delaktighet och inflytande i nämndens verksamhet för kommunens invånare och andra grupper som berörs av verksamheten. Nämnden ska nyttja stadens infrastruktur för detta.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 24 april 2014, § 21, att Göteborgs Stad skulle införa så kallade e-förslag för att fördjupa demokratin genom att öka medborgarnas möjligheter till delaktighet och inflytande. E-förslag innebär en möjlighet för invånare att skicka in förslag till politikerna genom ett digitalt verktyg. 2017 lanserades Göteborgs Stads verktyg för e-förslag, som vi kallar Göteborgsförslaget. Nämnden för demokrati och medborgarservice ansvarar för att administrera och utveckla Göteborgsförslaget samt vara ett stöd för förvaltningar och bolag vid ärendehantering.

Kommunfullmäktige fastställer Göteborgs Stads riktlinjen för Göteborgsförslaget tills vidare. Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget revideras vid behov. Riktlinjen reviderades 2020, enligt uppdrag av kommunfullmäktige (2018-12-20, § 23).

Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget är ett styrande dokument som både politiker och tjänstepersoner inom Göteborgs Stad samt invånare använder kontinuerligt. Innehållet behöver därför vara begripligt.

Genom demokrati och medborgarservices uppdrag, som stöd i samverkan och ärendehantering av Göteborgsförslaget till nämnder och bolag i Göteborgs Stad, uppmärksammade förvaltningen att Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget behövdes revideras. Den reviderade riktlinjen innehåller numera en samlad definition av vad Göteborgsförslaget är, ett utvidgat syfte där både nyttan för invånarna och förtroendevalda är tydligare, klarare ansvarsfördelning i nämnder och styrelser i staden sinsemellan och gentemot nämnden för demokrati och medborgarservice samt vikten av att klarspråka återkoppling av Göteborgsförslag till invånarna redan vid skrivande av tjänsteutlåtandet.

Förvaltningen såg även vikten av att i Göteborgs Stads riktlinjen för Göteborgsförslaget tydliggöra kopplingen till det utökade demokratiuppdrag som alla nämnder fick i sina reglementen (kapitel 1, § 5) från och med 2021. Enligt § 5, ska nämnderna arbeta aktivt med, och skapa förutsättningar för, demokratisk delaktighet och inflytande i nämndens verksamhet för kommunens invånare och andra grupper som berörs av verksamheten.

Göteborgsförslaget är ett verktyg för demokratiutveckling och är en del av Göteborgs Stads infrastruktur för lokal och digital demokrati, som nämnden för demokrati och medborgarservice ska upprätthålla för staden, vilket har förtydligats i den reviderade Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget. Utöver att detta numera syns i riktlinjen, så nämns även Göteborgs Stads nämnders reglementen samt styrelsernas ägardirektiv under rubriken kopplingar till andra styrande dokument.

Under 2022 gjorde förvaltningen för demokrati och medborgarservice en kartläggning av Göteborgs Stads arbete med Göteborgsförslaget. Förvaltningen skickade då ut en enkät till alla förvaltningar och bolag inom Göteborgs Stad. 80 procent svarade och från flera förvaltningar och bolag deltog 1–6 olika tjänstepersonsbefattningar genom att svara på enkäten samt att några blev intervjuade.

Frågorna i enkäten handlade bland annat om vad förvaltningarna och bolagen tyckte fungerade bra med Göteborgsförslaget, vilka återkommande utmaningar de noterat vid hanteringen av Göteborgsförslagen, om det var nöjda med det stöd de får i hanteringen både från riktlinjen, instruktionen av hantering av Göteborgsförslaget och från förvaltningen för demokrati och medborgarservice.

Efter analys av enkätsvaren så gjordes tio djupintervjuer med olika förvaltningar och funktioner för att få ytterligare underlag till vad vi behövde förbättra och tydliggöra i riktlinjen och instruktionen.

Resultatet från denna enkät har arbetats in i förslaget till reviderad Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget genom följande tydliggörande och struktur.

Samlad definition av Göteborgsförslaget

I den reviderade Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget har vi valt att samla ihop vad som definierar Göteborgsförslaget. Vad det är och vem som får lämna ett göteborgsförslag är en del som skiljer Göteborgsförslaget från ett medborgarförslag. Medborgarförslag är reglerat i Kommunallagen (2017:725) och omfattas av regler och formalia som skiljer sig från det som gäller för Göteborgsförslaget som e-förslag. Ett medborgarförslag får endast läggas av personer folkbokförda i kommunen medan ett Göteborgsförslag är ett e-förslag som alla som är intresserade av Göteborgs Stads utveckling får lägga. Det kan vara utifrån perspektivet som turist eller pendlare från kranskommun eller ett barns perspektiv. Dock får inte juridiska personer som företag, ideella organisationer och föreningar lämna göteborgsförslag.

Utvidgat syfte med Göteborgsförslaget

I den nya reviderade Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget såg förvaltningen för demokrati och medborgarservice ett behov av att utvidga Göteborgsförslaget syfte för att möta de uttalade demokratiuppdrag som alla nämnder fått tillskrivit sig i sina reglementen kap. 1 §5 sedan 2021.

Vi såg att syftet behövde klargöra invånarperspektivet och vad invånarna får ut av att använda Göteborgsförslaget som en demokratimetod. Där det nya syftet lyfter även in att Göteborgsförslaget kan öka invånares förståelse för de demokratiska processerna samt att engagemanget tillsammans med andra kan påverka utvecklingen av lokalsamhället.

Även nyttan för de förtroendevalda är viktig att lyfta fram mer i riktlinjen, att använda sig av det lokala kunskapsmaterial som inkommer med Göteborgsförslaget ska ses som en del av stadens infrastruktur för lokal demokrati. I det utvidgade syftet står det att Göteborgsförslaget kan förbättra kommunens verksamhet då invånare med sina förslag kan bidra med kunskaper och lokalkännedom om behoven i deras vardag och bostadsområde.

Tydliggörande av hantering och ansvarsfördelning i nämnder och styrelser

För att underlätta ärendehantering och handläggning av göteborgsförslag tydliggör den reviderade Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget ansvarsfördelning mellan nämnder och styrelser. Detta görs i punktform för att bättre specificera vem som gör vad. Därav har förvaltningen valt att lyfta fram vilket ansvar demokrati och medborgarservice har, vilket är främst att administrera och moderera förslagen som kommer in och återkoppla till förslagslämnaren fram till att göteborgsförslaget blir ett ärende i den nämnd som har rådighet i frågan. Demokrati och medborgarservice ansvarar också för kontinuerlig utveckling av Göteborgsförslaget samt att vara ett stöd för förvaltningar och bolag vid svårare ärendehantering. Demokrati och medborgarservice ansvarar också för uppföljning och statistik för Göteborgsförslaget.

Göteborgsförslaget är en metod för att förbättra invånarnas möjlighet till delaktighet och inflytande i kommunen mellan de allmänna valen. När ett göteborgsförslag fått över 200 röster och varit röstbar på webbsidan i 90 dagar så blir det ett ärende hos ansvarig nämnd. Göteborgsförslaget, som ärendet, ska då prioriteras och skyndsamt hanteras av den nämnd som har rådighet i frågan.

Förvaltningen upptäckte vid kartläggningen att behov fanns av att tydliggöra vad prioriterat ärende och skyndsamt innebär i praktiken. Detta innebär att göteborgsförslaget ska hanteras på första möjliga nämnd- eller styrelsemöte. Det ska också hanteras skyndsamt, vilket den reviderade riktlinjen klargör. Det innebär utan större beredning men att ansvarig förvaltning vid behov kan lägga till ett kort förklarande yttrande med bakgrundsfakta som är relevant för hur nämnd/styrelse ska kunna ta beslut om vidare hantering av ärendet.

I nuvarande Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget står det att göteborgsförslaget ska upp som ett *informationsärende* på nästkommande sammanträde. Detta är ändrat i den reviderade riktlinjen eftersom nämnden ska ta ett beslut om förslaget ska genomföras, inte genomföras eller utredas vidare. Detta innebär att det inte är ett informationsärende, vilket behövdes tydliggöras i ny reviderad riktlinje.

Beslutar nämnden att förslaget ska utredas vidare så behöver ärendet tas upp ytterligare en gång i nämnden. Vilket förvaltningen i sin roll som stöd i ärendehantering av göteborgsförslagen till andra förvaltningar och bolag erfarit varit svårförståeligt i nuvarande riktlinje. Därav tydliggörs detta i den nya reviderade riktlinjen och utifrån hur nämnder valt att motivera sina beslut efter vidare utredning bakåt i tiden har denna reviderade riktlinje en tillagd beslutssats som säger; genomförs inte just nu men tas vidare som underlag till nämndens kommande budgetplanering.

Den reviderade riktlinjen försöker också understryka ytterligare vikten av att ha kontinuerlig återkoppling med förslagslämnaren och all kommunikation med förslagsställaren ska skrivas på ett enkelt och begripligt språk.

Vissa göteborgsförslag kan vara mer komplexa än andra, exempelvis genom att de handlar om frågor som berör flera olika nämnder som behöver ta beslut i samma göteborgsförslag. Den reviderade riktlinjen lyfter därför fram det specifika ansvaret som det innebär när ett göteborgsförslag berör flera nämnder exempelvis att samordna beredningen inför beslut och att samverka nämnderna emellan.

Göteborgsförslaget kopplingen till alla nämnders demokratiuppdrag samt en del av stadens infrastruktur för lokal demokrati

Flera beslut har tagits kring lokal och digital demokrati av Göteborgs Stads förtroendevalda sedan Göteborgsförslaget infördes och även sedan den senaste revideringen av riktlinjen. För att underlätta samverkan, ärendehantering och handläggning av göteborgsförslag tydliggör riktlinjen ansvarsfördelning mellan nämnder och styrelser. Samverkan och dialog mellan nämnder/styrelser och invånare är nödvändig för att kunna uppnå förutsättningar för demokratisk delaktighet och inflytande vars uppdrag formuleras i de gemensamma och likalydande kapitlen i nämndernas reglementen.

Den reviderade riktlinjen är formulerad på så sätt att det ska vara enklare för tjänstepersoner och förtroendevalda att se kopplingen till det lokala demokratiuppdraget. Demokratiuppdraget förtydligas även än mer i det utvidgade syftet och i den samlade definitionen av Göteborgsförslaget samt vilken uppföljning av Göteborgsförslaget som ska och kan göras idag. Utvecklandet av verktyget för Göteborgsförslaget gör att vi nu lättare kan ta fram statistik över var förslagslämnarna bor samt ålder. På så sätt kan kommunfullmäktige och nämnderna/styrelserna se vilka vi når med Göteborgsförslaget samt vilka demokratiska verktyg som staden behöver komplettera Göteborgsförslaget med för att skapa förutsättningar demokratisk delaktighet och inflytande för fler invånare och grupper vilket kapitel 1 §5 i alla nämnders reglementen uttalar.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår att nämnden för demokrati och medborgarservice översänder förvaltningens tjänsteutlåtande inklusive bilagor som sitt eget förslag till kommunfullmäktige, att i sin tur besluta om att fastställa en reviderad riktlinje för Göteborgsförslaget.

I förhållande till nuvarande riktlinje har flera tydliggörande gjorts i Göteborgs Stads riktlinjen för Göteborgsförslaget, för att underlätta för användare av Göteborgsförslaget samt förtroendevalda och tjänstepersoner i Göteborgs Stad vid hantering av Göteborgsförslaget. Dessa förtydliganden avser:

- En samlad definition av vad Göteborgsförslaget är.
- Ett utvidgat syfte där både nyttan för invånarna och förtroendevalda är tydligare.
- Ett tydliggörande av ansvarsfördelning i nämnder och styrelser sinsemellan samt gentemot nämnden för demokrati och medborgarservice,
- En ny beslutssats vid slutligt beslut efter att beslut tagits om att utreda vidare
- Att tydliggöra Göteborgsförslaget kopplingen till det utökade demokratiuppdrag som alla nämnder fick i sina reglementen (kapitel 1, § 5) från och med 2021.
- Att Göteborgsförslaget är en del av stadens infrastruktur för lokal demokrati.

Eva Englund

Karim Zendegani

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Utveckling och analys

Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget

Policy

Regel

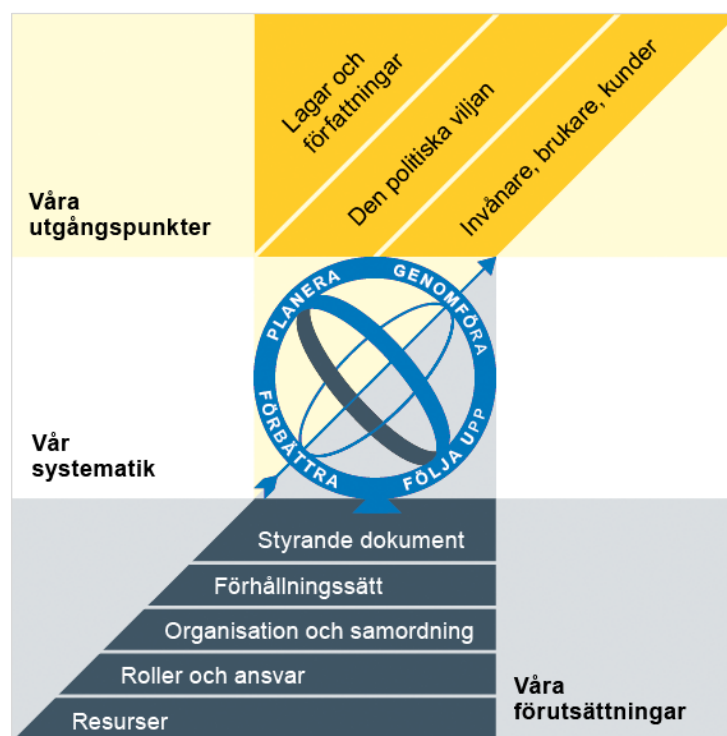
Anvisning

Rutin

Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Dokumentnamn: Göteborgs Stads riktlinje för Göteborgsförslaget			
Beslutad av: Kommunfullmäktige	Gäller för: Göteborgs Stads nämnder och styrelser	Diarienummer: SLK-2023-0802	Datum och paragraf för beslutet: [Text]
Dokumentsort: Riktlinje	Giltighetstid: Tillsvidare	Senast reviderad: [Datum]	Dokumentansvarig: [Funktion]
Bilagor: [Bilagor]			

Innehållsförteckning

Inledning	1
Syftet med denna riktlinje	1
Vem omfattas av riktlinjen	1
Bakgrund	1
Lagbestämmelser	1
Koppling till andra styrande dokument	1
Stödjande dokument	2
Riktlinje	3
Syfte med Göteborgsförslaget	3
Definition av Göteborgsförslaget	3
Vad är Göteborgsförslaget?	3
Vem får lämna förslag?	3
Hantering av göteborgsförslag	3
Att lämna eller rösta på ett göteborgsförslag	3
Granskning av lämnade förslag	4
Ej godkända förslag	4
Godkända göteborgsförslag	4
Publicering	4
Ansvarsfördelning i nämnder och styrelser	5
Samtliga nämnder och styrelser ansvarar för:	5
Specifikt ansvar när förslag berör flera nämnder och styrelser:	5
Nämnden för demokrati och medborgarservice ansvarar för:	6
Uppföljning	6

Inledning

Syftet med denna riktlinje

Riktlinjens syfte är att göra det tydligt hur göteborgsförslag och den handläggning som är knuten till dessa ska hanteras inom Göteborgs Stad. Riktlinjerna förklarar processen kring göteborgsförslag, tydliggör ansvar och roller för nämnder och styrelser, samt reglerar den praktiska hanteringen av inkomna förslag.

Riktlinjerna vänder sig också till de som kan tänkas lägga ett göteborgsförslag, för att tydliggöra vad de kan förvänta sig av Göteborgs Stad i samband med Göteborgsförslaget.

Vem omfattas av riktlinjen

Riktlinjen gäller tills vidare för alla nämnder och styrelser i Göteborgs Stad.

Riktlinjen vänder sig också till de som kan tänkas lägga ett göteborgsförslag.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade, 2014-04-24 § 21, att Göteborgs Stad skulle införa så kallade e-förslag för att öka medborgarnas möjligheter till delaktighet och inflytande. E-förslag innebär en möjlighet för invånare att skicka in förslag till politikerna genom ett digitalt verktyg. 2017 lanserades Göteborgs Stads verktyg för e-förslag, kallat Göteborgsförslaget. Riktlinjerna reviderades 2018 på uppdrag av kommunfullmäktige, 2018-12-20, § 23.

Alla nämnder i Göteborgs Stad har ett uttalat demokratiuppdrag enligt reglementet kap 1 §5 som säger att nämnderna ska arbeta aktivt med, och skapa förutsättningar för, demokratisk delaktighet och inflytande i nämndens verksamhet för kommunens invånare och andra grupper som berörs av verksamheten. Göteborgsförslaget är också ett verktyg för demokratiutveckling och är en del av Göteborgs Stads infrastruktur för lokal och digital demokrati som nämnden för demokrati och medborgarservice ska upprätthålla för staden.

Lagbestämmelser

Göteborgsförslaget är ett e-förslag och inte ett medborgarförslag. Medborgarförslag regleras i Kommunallagen (2017:725). Ett exempel på skillnaden är att medborgarförslag endast kan lämnas av folkbokförda i en kommun medan vem som helst kan lämna ett göteborgsförslag, oavsett var man är bosatt.

Koppling till andra styrande dokument

Kopplingar till gällande styrande dokument är:

- Göteborgs Stads nämnders reglementen Kap 1 §5 samt styrelsernas ägardirektiv
- Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018–2026
- Göteborgs Stads barnrättsplan

Stödjande dokument

Till riktlinjen finns en framtagen instruktion för hantering och återkoppling av göteborgsförslag.

Riktlinje

Syfte med Göteborgsförslaget

Göteborgsförslaget är en metod för att förbättra invånarnas möjlighet till delaktighet och inflytande i kommunen mellan de allmänna valen. Göteborgsförslaget kan öka invånares förståelse för de demokratiska processerna och för att engagemanget tillsammans med andra kan påverka utvecklingen av lokalsamhället.

Göteborgsförslaget kan förbättra kommunens verksamhet då invånare med sina förslag kan bidra med kunskaper och lokalkännedom om behoven i deras vardag och bostadsområde. Genom förslagen kan förtroendevalda och tjänstepersoner få bättre kunskap om och förståelse för vilka frågor som engagerar allmänheten.

Definition av Göteborgsförslaget

Vad är Göteborgsförslaget?

Ett göteborgsförslag är en idé eller ett förslag från invånarna till Göteborgs Stads politiker. Förslaget läggs ut på kommunens webbplats, där andra kan kommentera förslaget och stödja förslaget genom att rösta på det.

Vem får lämna förslag?

Alla som är intresserade av Göteborgs Stads utveckling får lämna göteborgsförslag, såväl invånare i Göteborgs Stad som andra. Det finns ingen åldersbegränsning, vilket innebär att också barn och ungdomar kan skicka in och rösta på ett göteborgsförslag.

Juridiska personer som företag, ideella organisationer och föreningar får inte lämna göteborgsförslag.

Hantering av göteborgsförslag

Att lämna eller rösta på ett göteborgsförslag

Förslag lämnas via kommunens webbsida för Göteborgsförslaget, inte via papper. Den som vill lämna, stödja eller kommentera ett göteborgsförslag behöver skapa och logga in med ett användarkonto.

För att skapa ett användarkonto, kunna rösta och kommentera förslag, behöver invånaren uppge för- och efternamn, ort samt e-postadress. Det är också möjligt att ta tillbaka sin röst inom de 90 dagar som förslaget ligger aktivt.

För att lämna ett förslag behöver invånaren uppge för- och efternamn, adress, ålder, kön och e-postadress, dit Göteborgs Stad kan skicka återkoppling kring förslaget. Det är frivilligt för förslagslämnaren att lägga in i vilket mellanområde denne bor samt på en karta peka ut geografiskt vilken plats förslaget avser.

För invånare som inte har tillgång till digitala verktyg eller av annan anledning behöver stöd i utformandet av sitt förslag eller att rösta, finns möjlighet att få hjälp på Göteborgs Stads medborgarkontor.

Förslagslämnaren är alltid ansvarig och blir kontaktperson för sitt göteborgsförslag. Om minst 200 personer röstar på ett göteborgsförslag under den aktiva perioden på 90 dagar, tas ärendet upp i berörd nämnd. Den berörda nämnden får även namnlista på de som röstat på förslaget som ska upp till beslut.

Granskning av lämnade förslag

Innan förslagen publiceras granskas de av en moderator. Granskning sker på vardagar under kontorstid.

Ej godkända förslag

Förslag som uppfattas som otydliga eller innehåller flera olika sakfrågor ska skickas tillbaka till förslagslämnaren för förtydligande. Förslagslämnaren ges då två veckor på sig att återkomma. Om förslagslämnaren inte återkommer publiceras inte förslaget.

Förslag som bryter mot gällande lagstiftning, rör enskilda ärenden, kommunens interna organisation eller personalfrågor, innebär marknadsföring av produkt eller kommersiell verksamhet kommer inte att publiceras. Detsamma gäller sådana förslag som uppfattas vara kränkande eller stötande.

Förslag som inte berör kommunens verksamhet eller där en annan myndighet har ansvar kommer inte att publiceras.

Göteborg Stad hanterar heller inte sådana förslag som egentligen innebär/är ansökningar om bidrag i olika former.

Orsaken till att ett förslag inte publiceras ska alltid återkopplas till förslagslämnaren.

Godkända göteborgsförslag

Det inlämnade förslaget ska vara konkret och handla om kommunens verksamhet, alltså sådant som Göteborgs Stad har möjlighet att besluta om. Då publiceras det som ett göteborgsförslag på Göteborgs Stads webbplats för Göteborgsförslaget.

Publicering

Är förslaget godkänt utifrån ovan, publicerar moderatorn det inom två veckor på Göteborgsförslagets webbplats, www.goteborg.se/goteborgsforslaget

När förslaget blivit publicerat ligger det aktivt för kommentarer och underskrifter under 90 dagar. Får förslaget fler än 200 röster så ska det hanteras av ansvarig nämnd. Därefter arkiveras alla förslag men förblir sökbara på Göteborgsförslagets webbplats samt i dess öppna data. Göteborgs Stads öppna data om Göteborgsförslaget visar varje ärendes ID, när ärendet lämnades, vad förslaget gäller, antal röster som förslaget fått, vilken nämnd som förslaget gått till för beslut samt nuvarande status. Förslagslämnarens namn kommer att publiceras i anslutning till det lämnade förslaget (godkännande krävs av behandling av personuppgifter enligt dataskyddsförordningen, GDPR).

Ansvarsfördelning i nämnder och styrelser

Göteborgsförslaget är en metod för att förbättra invånarnas möjlighet till delaktighet och inflytande i kommunen mellan de allmänna valen. Om ett förslag får mer än 200 röster så ska ärendet skyndsamt hanteras i den nämnd/styrelse som har rådighet i frågan. Vissa göteborgsförslag kan vara mer komplexa än andra, exempelvis genom att de handlar om frågor som berör flera olika nämnder/styrelser. För att underlätta samverkan, ärendehantering och handläggning av göteborgsförslag tydliggör riktlinjen ansvarsfördelning mellan nämnder och styrelser. Samverkan och dialog mellan nämnder/styrelser och invånare är nödvändig för att kunna uppnå förutsättningar för demokratisk delaktighet och inflytande vars uppdrag formuleras i de gemensamma och likalydande kapitlen i nämndernas reglementen och styrelsernas ägardirektiv.

Samtliga nämnder och styrelser ansvarar för:

- Att fokusera på invånarperspektivet och vad förslagslämnarna vill åstadkomma med sitt göteborgsförslag.
- Att vid publicering av göteborgsförslag skyndsamt återkoppla till nämnden för demokrati och medborgarservice om nämnden/styrelsen inte har uppdrag relaterat till Göteborgsförslaget.
- Att hantera Göteborgsförslaget skyndsamt när förslaget fått 200 röster och blir ett ärende i ansvarig nämnd/styrelse, det vill säga att det ska hanteras på första möjliga sammanträde. Förvaltningen/bolaget kan vid behov lägga till ett kort förklarande yttrande med bakgrundsfakta som är relevant för hur nämnden/styrelsen ska kunna ta beslut om vidare hantering av ärendet.
- Nämnden/styrelsen beslutar i att Göteborgsförslaget:
 - genomförs,
 - inte genomförs
 - utreds vidare.

Om det beslutas att förslaget ska utredas vidare så behöver ärendet tas upp ytterligare en gång i nämnden/styrelsen. Nämnden/styrelsen beslutar då i att Göteborgsförslaget:

- genomförs
 - genomförs inte
 - genomförs inte just nu men tas vidare som underlag till nämndens/styrelsens kommande budgetplanering.
- Att överväga om förslagslämnaren ska bjudas in till sammanträdet i samband med att ett göteborgsförslag behandlas.
- Att återkoppla till förslagslämnaren löpande under förslagets beredning till dess att slutligt beslut tagits, i de fall där Göteborgsförslaget har fått 200 röster. Återkoppling ska samtidigt ske till demokrati och medborgarservice.
- Klarspråkad kommunikation. All kommunikation med förslagsställaren ska skrivas på ett enkelt och begripligt språk.

Specifikt ansvar när förslag berör flera nämnder och styrelser:

- Att samordna utredning inför beslut och samverka vid hanteringen av ärendet i det fall flera nämnder/styrelser behöver ta beslut om Göteborgsförslaget.

Nämnden för demokrati och medborgarservice ansvarar för:

- Administrering och utveckling av Göteborgsförslaget.
- Att vara ett stöd för förvaltningar och bolag vid svårare ärendehantering.
- Att innan publicering granska inkomna göteborgsförslag enligt kriterierna och återkoppla till förslagslämnaren.
- Att publicera godkända göteborgsförslag på stadens webbsida inom två veckor.
- Att skicka de förslag som fått 200 eller fler röster när 90 dagar passerat för handläggning till berörd(a) nämnd(er)/styrelse(r).
- Att återkoppla till förslagslämnaren efter de 90 dagarna och minst 200 röster vilken eller vilka nämnder/styrelser som ska ta beslut i Göteborgsförslaget.
- Att publicera beslutet med beslutshandlingarna på stadens webbsida samt återkoppla till de som har röstat på det beslutade Göteborgsförslaget.
- Att utse ansvariga nämnder/styrelser för respektive göteborgsförslag. Vid behov sker samverkan med kommunstyrelsen.
- Att utse samordningsansvarig nämnd/styrelse för de Göteborgsförslag som berör flera nämnder/styrelser. Vid behov sker samverkan med kommunstyrelsen.
- Att årligen följa upp och redovisa Göteborgsförslaget till kommunfullmäktige

Uppföljning

Uppföljning av Göteborgsförslaget ska årligen redovisas till kommunfullmäktige.

I den årliga redovisningen ska syftet med Göteborgsförslaget ingå samt följande statistikuppföljning:

- Antal nyregistrerade konton och antal göteborgsförslag
- Hur många förslag som beslutats i nämnd eller styrelse samt hur många som ännu inte beslutats
- Vilka förslag som engagerade flest göteborgare i år
- Vilka som nås med Göteborgsförslaget